A°. 1854. N°. 166.

ZATURDAG 15 JULIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

OPROEPING.

Aangezien door de ambtenaren bij de stedelijke belasting alhier, krachtens art. 15 der Verordening op de invordering der belasting op de honden, zijn in beslag genomen eenige honden welke op den openbaren weg zijn aangetroffen zonder voorzien te zijn van het metalen teeken, voorgeschreven bij art. 11 der gemelde verordening: zoo worden, ter voldoening aan art. 277 der wet van 29 Junij 1851, staatsblad no. 85, de onbekende eigenaars dier honden opgeroepen om, binnen twee dagen, dus voor of op den 18. Julij e. k. te verschijnen aan het gebouw der Veewaag alhier (Jacobiekerkhof) ten einde tegenwoordig te zijn bij de inventarisatie der in bewaring gestelde honden.

Zullende voorts die honden, waarvoor niet, volgens art. 278 der gemelde wet, de waarde tot borg is gesteld, krachtens art. 279 derzelfde wet, op magtiging van den kantonregter in het openbaar worden verkocht.

Utrecht, 15 Julij 1854.

De Directeur der Stedelijke Belasting,
VAN MAANEN.

UTRECHT 15 Julij.

Het is nog onzeker of de Koningin van Engeland naar Calais zal vertrekken, om aldaar bij het inschepen der Fransche troepen tegenwoordig te zijn. Men wenscht het in Frankrijk; doch die wensch kon wel onbevredigd blijven. Intusschen meldt de Engelsche *Times* ook het vertrek van H. M. naar Calais, doch even als alle andere bladen, onder reserve van nadere bevestiging.

Ook is men het nog niet eens over den datum van het inschepen der troepen. Het komt het waarschijnlijkste voor, dat zulks den 20. zal plaats hebben.

De Fransche dagbladen zijn vol van het verblijf des Keizers te Boulogne, en van de toespraak aan de soldaten, als: »Voor het eerst, zeide *Napoleon*, zult gij de Fransche adelaars naar het Noorden brengen, en, hoogere pligten houden mij nog terug, om mede naar het oorlogs-terrein te vertrekken." Men verzekert intusschen bij dat alles, dat het expeditiekorps naar de Oostzee op 30,000 man zal gebragt worden.

Een Parijsch dagblad meent in die toespraken des Keizers een krachtig antwoord te zien op de nieuwe nota van Rusland aan het Weener hof, dewijl het anders eenen moeijelijken stand van zaken zou opleveren, dat, terwijl er onderhandelingen worden aangeknoopt, om den vrede te herkrijgen, aan den anderen kant de Fransche troepen zoo zeer tot een heftigen kamp worden aangevuurd. Men kan echter als zeker aannemen, dat de Fransche regering nog geen officiëel afschrift van de Russische nota had ontvangen toen de keizer zijne troepen toesprak.

Over de nota van Rusland is nog niets naders bekend. Men sprak er van dat vorst *Gortchakoff* geene nota, maar alleen eene mondelinge boodschap had overgebragt aan het hof van Weenen. Dit wordt echter genoegzaam tegengesproken. Wel is het zeker, dat de Koning van Pruissen een eigenhandig schrijven van den Czaar heeft ontvangen.

Te Marseille is de Euphrate aangekomen met tijdingen uit het Oosten. Ze bevatte slechts datgene, wat gisteren door ons gemeld is.

Als een merkwaardig feit wordt heden opgemerkt, dat lord *Dudley* in het huis der Gemeente in Engeland de vergunning heeft gevraagd, om eene wet voor te stellen, volgens welke het speculeren met Russische fondsen gedurende den oorlog met Rusland als strafbaar zal worden verklaard. In dit zelfde huis heeft lord *John. Russell* even als sir *James Graham* verklaard dat de mond van den Donau en de havens in de Witte zee geblokkeerd zijn; de laatsten van 1°. Augustus.

Uit Madrid heeft men verontrustende berigten. Men vreest, dat de opstand zich ook van de Republikeinsche zijde zal doen zien. Eene proclamatie van de regering roept de soldaten welke in opstand zijn tot hunne pligten terug; op eene vergiffenis der Koningin kunnen zij staat maken.

Zoo even ontvangen wij de volgende **telegraphiesche dépêche:**

Hermanstadt 14 *Julij.*

De Russiesche achterhoede had zich tusschen Giurgewo en Trateschi geworpen. Zij hadden 700 man gewonden, waaronder de generaals *Schrnloff* en *Bebutoff*, zwaar gewond.

Orsowa 14 *Julij.*

Omer-Pacha trekt met 75,000 man op Bucharest.

— Z. M. de Koning heeft den heer mr. *P. J. Elout van Zoeterwoude*, adeldom verleend met het prædicaat van *jonkheer*.

— Wij ontvangen heden de kopie van een adres uit Nijmegen, gerigt aan de beide Kamers der Staten-Generaal, inhoudende een verzoek tot wijziging van de laatste alinea van art. 2 der Kieswet, volgens welke de uitoefening van het kiesregt beschreven en toegekend wordt aan hen die aangeslagen zijn op de kohieren der belasting. Adressanten wijzen op eenige voorbeelden, waaruit blijkt, dat de toepassing van dat art. tot misbruik leidt, — geleid heeft, — en meer en meer leiden zal, aangezien er wel in wordt gesproken *aangeslagen* te zijn, maar niet van *betaald* te hebben, zoodat men personen uit de laagste volkklasse tot kiezers kan verheffen.

§— Uit Deventer schrijft men ons van den 14 Julij: Ook hier is het bederf in de aardappelen, toch bepaald het zich nog enkel tot het loof. Dat evenwel die zwarte vlakken aan het weder van den 4. dezer zoude zijn toe te schrijven, zoo als het berigt in n°. 163 van uw dagblad schijnt aan te duiden, durf ik gerust tegen te spreken, daar ik zulks reeds voor dien tijd heb opgemerkt. Die zwarte vlak is een verstorven gedeelte dat zich vergroot, na mate één, zich rondom uitbreidende schimmel, een grooter kring inneemt en is alzoo niet de voorbode maar de ziekte zelve. Behalve dit — trouwens nog niet snel toenemend kwaad — lijden de veldgroenten, vooral de groote boonen, veel door verschillende soorten van bladluizen.

— Men leest in de *Arnh. Ct.*, dat er door de directeuren der stoomboot de Onderneming tusschen Rotterdam en 's Hage reeds drie processen-verbaal zijn opgemaakt tegen schippers, die opzettelijk en moedwillig hunne vaartuigen tegen die boot hebben aangestuurd.

— Uit Hellevoetsluis schrijft men ons van den 13 dezer, dat des middags ten 4 ure aldaar aankwam, Z. K. H. de prins *van Oranje* en deszelfs gouverneur. De stedelijke autoriteiten hebben zich dadelijk aan boord begeven om HD. te verwelkommen. — De stoomboot Amsterdam waarmede HD. reist, had den vorigen avond het Nieuwe Diep verlaten.

DUITSCHLAND.

WEENEN 13 Julij.

Van den Donau ontvangt men hier berigten dat de vereenigde troepen offensief in de Donauvorstendommen gaan handelen.

— Metal. 5 pCt. $85^3/_4$; Bankact. 1262.

WEENEN Vrijdag 14 Julij.

De Engelsch-Fransche troepen zijn ten getale van 18,000 man te Routschouk vereenigd. *Omer-Pacha* had te Giurgewo 78,000 man onder zijne bevelen. Men geloofde, dat de Turken den Donau bij Oltenitza waren overgetrokken.

Het tusschen Pruissen en Oostenrijk gesloten verdrag en de overeenkomst tusschen Oostenrijk en Turkije zijn officieel afgekondigd.

BERLIJN 13 Julij.

Het feest van den geboortedag van H. M. de keizerin van Rusland is op Sanssouci met een groot diner gevierd. Onder de hooge gasten, welke hier bij tegenwoordig waren, zag men den keizerl. Russ. gezant baron *van Budberg*, de Pruiss. gezantschaps secretaris en meerdere ataches, alsmede eenige Bassische opperofficieren.

HAMBURG Vrijdag 14 Julij.

Volgens berigten uit Stokholm van den 11. was Aland door eene afdeeling der Engelsch-Fransche vloot streng geblokkeerd; een Zweedsche postboot was door haar afgewezen.

ENGELAND.

LONDEN 13 Julij.

De *Times* berigt, dat H. M. en de koninkl. familie zich den 14 dezer te Gosport zal inschepen naar Osborne. Men verzekert, dat het koninkl. Yacht HH. KK. HH. naar Calais zal overbrengen, alwaar HD. zullen tegenwoordig zijn bij de inscheping der Fransche troepen aan boord van het Engelsche eskader. Men kan dit berigt echter niet als zeker geven.

— In de kamer der Lords heeft de bisschop van Oxford gevraagd, of het waar is, dat de handel in Circassiesche vrouwen nog zoo sterk is in Konstantinopel. — Lord *Clarendon* heeft er op geantwoord dat den admiraal *Dundas* is opgedragen, om op de meest vriendschappelijke wijze daaraan een einde te trachten te maken, en men had hoop, dat de admiraal daarin zou slagen.

— Gecons. $90^5/_8$; $^7/_8$; $91^3/_4$; $^7/_8$; Bank 210; Russ. $4^1/_2$ pCt. $81^3/_4$; Holl. $2^1/_2$ pCt. $58^1/_2$; 4 pCt. 90.

FRANKRIJK.

PARIJS, Vrijdag 14 Julij.

De keizer is gisteren, ten vier ure, in burger kleeding te Calais aangekomen. Er heeft geene officiele receptie plaats gehad. Z. M. heeft zich regtstreeks naar zijn hotel begeven. De geestdrift der bevolking was buitengemeen groot.

— De *Moniteur* bevat de volgende depêche uit Belgrado van den 11 dezer: »De Turken hebben zich van het eiland Kamadan-Seymonoff meester gemaakt, na een gevecht, dat bij de 12 uren geduurd heeft. Den volgenden dag zijn de Russen op Bucharest teruggetrokken. Prins *Gortchakoff* wil, naar men meent, eene stelling bij Kalugereni innemen. De Russen hebben, voor dat zij Giurgewo verlieten, eenige hunner vaartuigen in brand gestoken.

— Het leger naar de Baltische zee is uit twee brigades te zamen gesteld, de eerste uit het 12e reg. jagers, het 3e reg. linie en het 2e reg. leger bestaande is onder bevel van generaal *d'Hugues*; de tweede, bestaande uit het 48 en 51 van linie staat onder bevel van generaal *Grésy*. Een detachement van 150 geniesoldaten is hierbij.

— Generaal *Randon* heeft uit Algerië een brief aan den minister van oorlog geschreven, volgens welken de Fransche troepen in de eerste dagen dezer maand eene roemrijke overwinning op de Kabylen hebben behaald. Ofschoon de onderwerping van de stammen vermeerdert, blijft *Beni-Hidjers* altijd nog stand houden. Hij heeft echter reeds groote verliezen geleden.

— Uit Madrid is eene telegraphische dépêche ontvangen, volgens welke in het district Valentia eene ontmoeting heeft plaats gehad tusschen de koninkiijke troepen en de insurgenten, waarbij laatstgenoemden het onderspit hebben gedolven. Het hoofd der oproerlingen is gesneuveld en 54 hunner zijn krijgsgevangen gemaakt.

— 3 pCt. heden 70.70; 70.65; N. 3 pCt. 70,75; $4^1/_2$ pCt. 97; Bank 2850; Sp. 3 pCt. $34^1/_2$.

KERMIS.

Men heeft ons verzocht te melden, als aanhangsel van het gisteren door ons medegedeelde over het paardenspel, dat de drie gedresseerde paarden, welke in de eerste voorstelling door de ijverige zorgen van den heer *Wollschläger* hunne krachten voor het publiek ten toon spreidden, allezins bewonderenswaard zijn. Ofschoon enkele hunner toeren voor het oog van den niet kenner minder geappreciëerd worden, heeft het geheel toch zeer de toejuiching van de paardenkenners verdiend. Het is toch niet te ontkennen, dat de gedresseerde paarden van den heer *Wollschläger* altijd met meer zekerheid aan de wenken van hunne meesters gehoorzamen, dan men dit wel bij zijne voorgangers ontwaarde. De onnavolgbare Slang der woestijn heeft gisteren weder de algemeene bewondering bij het talrijk opgekomen publiek gewekt.

Tweemalen zagen wij gisteren *de Bede der Schipbreukelingen* aangekondigd, èn in den schouwburg door den heer *de Vries*, èn in de variété, door den heer *Duport*. Over het eerste hebben wij gisteren een enkel woord gesproken; wij verwachten daarvan veel schoons, en gelooven, dat de directie voor

hare groote zorgen en opofferingen ruimschoots belooning zal vinden bij het kunstminnend publiek. — Van de voorstelling bij den heer *Duport* van heden avond, kunnen wij voorloopig weinig zeggen, dan, dat een stuk met zooveel omslag en toestel, met schip en zee, ijsbergen en woesternijen op een klein tooneel als dat van eene Variété, minder te huis behoort. De heer *Duport* heeft zooveel schoons, zooveel aanlokkelijks in zijn repertoire, zooveel, waarin mevr. *Kleine*, de heeren *Barbiers*, *Vink*, *Bamberg*, en zoovele andere verdienstelijke sujetten van zijn schoon dramatisch gezelschap beter hunne gaven kunnen ten toon spreiden, dandat hij zijne toevlugt onzes inziens behoeft te nemen tot stukken, die voor de groote théâters berekend zijn. Wij twijfelen dan ook niet, of de heer *Duport* zal ons spoedig met andere stukken vergasten, en hij zal alsdan als de eenige der Variété-gezelschappen, welke dit jaar onze kermis bezoekt, ruimschoots vergoeding vinden bij het groote publiek dat zijn gezelschap zoozeer waardeert.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Vrijdag 14 Julij.

Aan de orde van den dag is de beraadslaging over het voorstel van den heer *Groen van Prinsterer*, betrekkelijk de oprigting van bijzondere scholen.

De heer *Thorbecke* heeft het woord, voor eene motie van orde of namelijk de vergadering zou kunnen goedvinden, de werkzaamheden heden niet langer dan omstreeks tot 2 ure voort te zetten, en morgen geene vergadering te houden. Er wordt, zegt Spr., in eene naburige stad een feest gevierd, dat eenig in zijne soort, althans voor ons zeer zeldzaam is. De grootste talenten van het buitenland hebben zich vereenigd met onze landgenooten, om aan de edelste der kunsten eene harer waardige hulde toe te brengen. Dit voorstel is, na door den heer *van Golstein* bestreden en door den heer *Groen van Prinsterer* ondersteund te zijn, met 27 tegen 24 stemmen verworpen.

De heer *Thorbecke* heeft daarop nogmaals het woord gevraagd, en verzocht, om tot den minister van Buitenlandsche Zaken vragen te mogen rigten, die onderwerpen betreffen, welke hem voorkomen van algemeen belang te zijn. Hij wenschte te weten 1° of onzijdigen Russisch eigendom naar Britsche havens kunnen overbrengen; — 2° hoedanig het gelegen is met een Nederlandsch schip, 't welk in eene van de Nederlandsche havens wordt opgebragt, en 3° welke de houding is van het Bewind der Nederlanden, ten aanzien van de gedane mededeelingen, nopens het tractaat van Oostenrijk met Pruissen, aan het Duitsch Verbond, en ook aan de afzonderlijke Staten.

De heer *v. Goltstein* heeft aangemerkt, dat de toestand van onzijdigheid, in welken wij verkeeren, uit den aard der zaak aanleiding moet geven tot moeijelijkheden; — dat hij niet gelooft, dat, al werden de bedoelde vragen naar eisch beantwoord, die toestand zou verbeteren, terwijl daarentegen de bewindslieden daarmede in nog moeijelijker toestand tegenover het buitenland zouden kunnen worden gebragt. Zoolang derhalve de minister van Buitenl. Zaken niet verklaart, geen bezwaar te vinden in het beantwoorden der tot Z. E. te rigten vragen, is het hem niet geraden voorgekomen, verlof daartoe te verleenen.

De heer *Thorbecke* heeft te kennen gegeven, dat de heer *v. Goltstein* zich reeds te voren huiverig heeft betoond, om den minister inlichtingen en rekenschap van zaken van algemeen belang te vragen, en heeft gemeend daaruit te kunnen afleiden, dat dit geen groot blijk van vertrouwen verraadt; — maar heeft tevens doen opmerken, dat, indien de minister bezwaar mogt vinden om de tot hem gerigte vragen te beantwoorden, hij zich in dat opzigt op de voorschriften der Grondwet konde beroepen.

Bij stemming is met 41 tegen 10 stemmen, het verlangd verlof verleend.

De dag der interpellatie zal nader worden bepaald.

Daarop is, na dat verslag was uitgebragt over eenige adressen, betreffende het onderwerp der bijzondere scholen, de beraadslaging over het voorstel van den heer *Groen* geopend.

De heer *v. d. Brugghen* heeft de toegevendheid der Kamer ingeroepen, om dat hetgeen hij bij deze gelegenheid zoude zeggen, zijn zwanenzang zoude wezen. Hij heeft de bedenkingen, als of het voorstel ongrondwettig, ontijdelijk en schadelijk zoude zijn, in 't breede bestreden.

De heer *Bosscha* heeft het voorstel bestreden en, hetzelve toetsende aan de wet van 1806, beweerd, dat deze de tusschenkomst van het Hoog Bewind, bij de weigering van het gewestelijk en plaatselijk bestuur voor de oprigting eener bijzondere school, niet gedoogt.

Nadat de heer *Bosscha* het woord had gevoerd, heeft de commissie van rapporteurs het eindverslag uitgebragt, nopens het stichten van het stoomgemaal tusschen de Gouwe en den Yssel. De dag der beraadslaging daarover zal nader worden bepaald.

De heer *Zijlker* heeft het voorstel van den heer *Groen* bestreden, als kunnende leiden tot een onbepaald uitstel van de voordragt eener algemeene wet op het onderwijs.

Bij het vervolg der beraadslaging heeft de heer *Mackay* de voordragt verdedigd. Ook de heer *Rochussen* heeft zich voor dezelve verklaard. De heer *v. Rappard* heeft het voorstel bestreden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken herinnert, dat de strekking van het voorstel is, om aan de hoogere Regering eene meerdere magt toe te kennen, dan zij meent, in de wet te liggen. Hij ziet niet in, dat het voorstel strijdig is met de Grondwet. Hij gelooft, dat art. 3 add. toelaat eene aanvulling der bestaande wet. Voorts is aangevoerd dat het voorstel is: 2° onpartijdig, 3° overbodig en 4° schadelijk. Het beweerde overbodige van het voorstel kan hij niet deelen, als er van noodzakelijkheid blijkt. Maar zijne reden, waarom hij tegen het voorstel is gestemd, ligt in de tweede bedenking, de *ontijdigheid*. De Regering moet volgens het add. artikel indienen eene nieuwe wet op het onderwijs. Die wet is werkelijk reeds in behandeling en maakt reeds sedert eenige weken het onderwerp van onderzoek uit bij den Raad van State. De aanneming van het voorstel zal de Regering in eene moeijelijke stelling brengen.

Morgen zullen de beraadslagingen daarover worden voortgezet.

ADVERTENTIEN.

*** Heden overleed plotseling, in den leeftijd van 35 Jaren, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote MARIA HARTING. Uit ons bijna vijftien jarig gelukkig huwelijk, zijn mij twee Kinderen overgebleven. K. D. DE HAAS.

Utrecht 12 Julij 1854.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed mijne geliefde Echtgenoot ANNA DAVINA VAN DER SCHROEFF, na een smartelijk lijden op hare bevalling gevolgd.

Veenhuizen, 13 Julij 1854.

G. W. VAN LEMEL,
Onderdirecteur.

SOIRÉE MUZICALE VOCAAL.

*** De heer SAVERIO DE CONTE, uit Italie, zal met zijn bijhebbend Gezelschap, bestaande uit zes Heeren en drie Dames, zich doen hooren des avonds in *de Nieuwe Bak*.

EXTRA-VOORSTELLING VAN HET GROOT

BEWEEGBAAR DIORAMA,

in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen,

Op **Zondag 16 Julij**

AANVANG TEN 8 URE

en verder alle dagen 2 Voorstellingen, de eerste ten 5, de tweede ten 8 ure. Donderdag 20 Julij, FINALE SLUITING.

GROOT THEATER

der Viervoetige Kunstenaars

VAN GEDRESSEERDE APEN EN HONDEN.

vereenigd met het

Théâtre Navalorama

onder directie van

OUVRIER, FULGONI EN DALERA.

*** De Directeuren hebben de eer het geëerde Publiek te berigten, dat zij met hunne groote LOGE, geplaatst op het VREEBURG, naast den Heer *E. Wollschläger*, dagelijks gedurende de Kermis Twee brillante Voorstellingen zullen geven, des avonds ten 7 en 9 ure.

1 Rang 60 Cts. 2 Rang 40 Cts. 3 Rang 20 Cts.

DE KONING DER KERMIS

*** te bezigtigen in de Tent op het Vreebrug tegen over de Tent van den Heer BUSCH, een grooten levenden

OS,

komende uit Zwitserland. Hij weegt **4293** ponden, en heeft in Londen waar hij dezen Winter ter bezigtiging is geweest, den hoogsten Prijs behaald.

Prijzen der plaatsen 1e Rang 25 Cts., 2e Rang 10 Cts. Kinderen op de 1e Rang beneden de 10 jaren half geld. CAESAR MASSERINI.

Gratis Bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Utrecht, gewezen den 7den April 1854, tusschen WILHELMINA CATHARINA STOEDER, huisvrouw van JOHAN CASTENBERGER, zonder beroep, wonende te *Utrecht*, en voornoemden JOHAN CASTENBERGER, leerlooijer *aldaar*, is verklaard dat partijen zullen zijn en blijven *gescheiden van goederen*. Voor uittreksel,

J. J. VAN LEEUWEN, proc.

*** Op Vrijdag den 28 Julij 1854 des voormiddags ten 11 ure zal in de herberg den *Hoogen Boom* onder de gemeente Achthoven in het openbaar worden verkocht.

Eene kapitale HOFSTEDE genaamd *STADWIJK* bestaande in eene Huizinge, twee Bergen en Schuur met 19 B. 50 R. 50. Ellen Boomgaard Bouw- Weien Hooiland, staande en gelegen in het voormalig geregt van Blokland, gemeente Willescop, belend ten Oosten Jonkheer MARTENS VAN SEVENHOVEN en ten Westen Vreeswijk. — Te aanvaarden kermis 1854 en 1°. Mei 1855. — Breeder bij billetten en nader onderrigt ten kantore van den Notaris DUIJFJES te Utrecht.

JAGT.

*** Men verlangt **IN HUUR**, eene WILDRIJKE JAGT, niet ver van Utrecht gelegen. Adres met opgaaf van uitgestrektheid en prijs, franco onder lett. Z. Z., bij de Boekhandelaren PETIT & C°. te Utrecht.

*** Met 1° Augustus aanstaanden zijn hier ter stede Gemeubeleerde BENEDENKAMERS **TE HUUR**, des verkiezende met middageten, zeer geschikt voor een eenig Heer of Dame.

Adres aan ltt. B. franco aan het bureau dezer Courant.

*** **J. de Nigtere** van *Utrecht*, staat gedurende deze Kermis, de *eerste keer* met zijne **Wafelkraam** op het Vreeburg, de *tweede* van af de comedie, beveelt zich in de gunst zijner geëerde Stadgenooten.

*** **W. van Overbeek**, Koekbakker te Deventer, berigt het geëerde Publiek, dat hij alhier op de Kermis is gearriveert en bij hem zijn te bekomen alle soorten van opregte DEVENTER KOMFIJT-, KRUID- en TAFELKOEK, staande met zijn Kraam over het Postkantoor op het St. Janskerkhof alhier. Verzoekt vriendelijk ieders gunst en recommandatie.

*** B. DEKEMA heeft uitgegeven eene **Leerrede** ter gedachtenis eener 25jarige Evangeliedienst bij de Nederd. Hervormde Gemeente te Utrecht, gehouden den 14. Junij 1854, door R. RODENBURGH MENTZ. Prijs 30 cents.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Julij.	Uren.	Wind-rigting.	kr.	Barom. bij 0°	Ther. F	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Aanmerkingen.*
14	2	zw	1	756,91	66,6	— 6.5	0,79	0	Zwaar bewolkt.
	10	w	1	58,18	57,9		91	0,1	Idem.
15	8	zzw.	2	59,78	62 8		75	0,4	Bewolkt.

AMSTERDAM 14 Julij 1854.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld. . . . 2 1/2	pCt.	58 3/4	59	58 13/16
dito dito 3	„	70 7/8	71	70 7/8
dito dito 4	„	88 3/8	88 5/8	88 5/8
Amortisatie-Sijndicaat 3 1/2	„	86 1/2		
Handelmaatschappij . 4 1/2	„	123		
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.* 5	„	100 1/4	100 3/8	100 3/4
Obligat. 1828 en 1829 5	„	99 1/8		
Certificat. 1831 & 1833 5	„	85 1/2	83 5/8	
Certificaten 1840 . . 4	„	78 1/2		
Certificat. bij *Stieglitz* 4	„	77 1/8	77 1/4	
dito Adm. te Lond. 4 1/2	„	83 1/8	83 1/2	83 1/2
Certific. van Assign. . 5	„	59 1/8		
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500	f	139 1/2		
Obligatien 4	pCt.	66 3/4	67 1/4	66 7/8
SPANJE.				
Obligatien 1	„	18 13/16	18 15/16	18 7/8
dito 3	„	38 3/4	39	
Binnenl. Schuld 3	„	35 1/4	35 3/8	35 5/16
Bewijsen Coupons. . . .		4 3/16	4 1/4	
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll en Co.* 5	pCt.	68		
Oblig. Metaliek 5	pCt.	61 15/16	62 1/4	62 1/8
dito dito N. 5	„	72 5/8	73 1/8	
dito dito La B. 5	„	72 5/8	73 1/8	
dito dito 2 1/2	„	31 9/16	31 5/8	

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.

BIJVOEGSEL VAN DE UTRECHTSCHE COURANT VAN ZATURDAG 15 JULIJ 1854.

Zitting van den Stedelijken Raad
van Donderdag den 22 Junij.

Tegenwoordig zijn 18 leden. Afwezig de heeren *v. Ittersum*, *Mulder*, *Verloren*, *v. Hengst*, *Jongeneel*, *Karsten*, *van Veersen* en *van Asch van Wijck*.

De Burg. maakt bekend, dat ontvangen zijn de geloofsbrieven van den heer *van Boetzelaer van Dubbeldam*, kortelings benoemd tot lid van dezen Raad, en dat met betrekking tot deze verkiezing een request is ingekomen van Jhr. Mr. *J. L. B. de Muralt*.

Deze stukken worden in handen gesteld van eene Comm. bestaande uit de heeren *van Dielen*, *v. d. Heuvel*, *Voorduin*, *Voswinkel* en *v. Reede*.

De vergadering wordt voor eenige oogenblikken geschorst.

Na de weder opening der vergadering doet de Comm. van onderzoek verslag bij monde van den heer *v. Dielen*. — De Comm. wenscht haar rapport over de geloofsbrieven en de des wege geopperde bezwaren, uit te stellen tot eene volgende vergadering. — Dien-overeenkomstig wordt besloten.

De Burg. berigt, dat zijn ingekomen de navolgende stukken:

Prov. Blad n°. 54, bevattende eene aanschrijving tot het brengen van een post op de plaatselijke begrooting voor het aandeel der Gemeente in de kwade posten der grond-belasting. — Voor informatie, om er voor de dienst van 1856 op te attenderen.

Een besluit van Gedep. Staten behelzende goedkeuring op de vastgestelde kohieren van de hondenbelasting. — Voor informatie.

De Burg. zegt dat er verschillende rekwesten zijn ingediend, zoowel aan den Raad als aan Burgm. en Weth. gerigt, deze belasting betreffende. Ze komen meest alle daarop neer, dat de inzenders, zich van hunne honden ontdaan hebbende vragen, om van de belasting te worden ontheven. — Burg. en Weth. hebben gemeend deze stukken in handen van de Comm. van financien te moeten stellen, met verzoek den Raad deswege nader in te lichten. — De Raad neemt hiermede genoegen, en magtigt het dagelijksch bestuur, om bijaldien er nog meerdere dergelijke verzoekschriften mogten inkomen, die in handen van dezelfde Comm. te stellen.

Een besluit van goedkeuring van Gedep: Staten op de overeenkomsten met *Spierenburg* en *Abspoel*. — voor informatie.

Eene beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken volgens welke de herkiezing voor een lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal is vastgesteld op den 27. Junij. — Voor kennisgeving.

Twee missives, van den heer *Schüller tot Peursum*, dat hij de betrekking van Curator van de latijnsche school, en van den heer *van Oosthuyse van Rijckevorsel van Rijsenburg*, dat hij die van lid der plaatselijke schoolcomm. aanneemt.

Daarna wordt gelezen eene mededeeling van Burg. en Weth. betreffende de uitdieping van stads Cingelgracht van de Tolsteegbarrière tot aan de Roode brug. Dit werk is van overoude tijden voortdurend van stadswege ten uitvoer gelegd. Alleen ontving de stad sedert eenige jaren voor het op *meerdere* diepte houden dan het vroegere peil eene toelage der provincie volgens een contract, dat den 1. Januarij 1854 expireerde. Nadat reeds door den Commissaris des Konings was berigt, dat dit contract niet zou worden vernieuwd, aangezien met 1 Januarij 1854 op eene andere wijze in de uitdieping van het genoemde vaarwater zou worden voorzien, en vooral tegen dit laatste bezwaren door Burg. en Weth. in het midden waren gebragt, is door den Minister van Binn. Zaken te kennen gegeven, dat de uitdieping met het genoemde tijdstip van Rijkswege zou geschieden. Burg. en Weth. bragten ook hiertegen hunne bezwaren in, met name daarin gelegen, dat de pachter der haardasch en vuilnis uitsluitend geregtigd is tot den bagger, die uit de stadswateren en dus ook uit de Cingelgracht voortkomt, en bij gemis daarvan eene jaarlijksche schadeloosstelling eischt van *f* 800.— Van deze zaak werd niets meer vernomen tot dat, voor eenigen tijd, Burg. en Weth. geheel onverwachts een aantal aanplakbilletten ontvingen, waarop vermeld stond, dat de aanbesteding van het diepwerk der geheele (aldaar genoemde) *Keulsche vaart*, met inbegrip van stads Cingelgracht, na zes dagen in het openbaar zou plaats hebben. Tevens zou dan worden uitbesteed de afgraving van het gedeelte stads plantsoen, waartoe de Raad wel is waar zijne toestemming had gegeven; maar waaromtrent nog geen overeenkomst met het Rijk tot stand was gekomen. Burg. en Weth. hebben toen gemeend die billetten niet te moeten laten aanplakken en o. a. aan den Commissaris te kennen gegeven, dat zij de stads Cingelgracht beschouwen uitsluitend als eigendom der stad Utrecht en derhalve aan niemand het regt toekennen om daarin eenig werk te doen uitvoeren, zonder toestemming van het stedelijk Bestuur; zij gaven tevens hunne bevreemding te kennen, dat eene werk (de bedoelde afgraving), waarover nog niet eens gecontracteerd was, in het openbaar zou worden uitbesteed. Niettemin berigtte de Commissaris, dat de aanbesteding voortgang zou hebben; waardoor Burg. en Weth. zich, hoe ongaarne ook, genoodzaakt hebben gezien, zich naar aanleiding van art. 179 letter *r* der Gemeentewet, bij geregtelijke insinuatie daartegen te verzetten, voor zoover het te verrigten werk betrekking had op stads eigendom. Een en ander had eene minder aangename briefwisseling ten gevolge.

De Raad besluit deze stukken provisioneel ter secretarie te doen nederleggen ter inzage voor de leden.

De voorzitter deelt daarna nog mede, dat het nader bij een opzettelijk onderzoek is gebleken, dat het vaarwater overal de vereischte diepte heeft en op sommige plaatsen zelfs meer dan dat. Hij kan zich niet voorstellen dat het Rijk, waar een plaatselijk werk behoorlijk wordt onderhouden, tegen het verlangen van het stedelijk Bestuur en tot merkelijke schade van stads kas, zich dat zou behoeven aan te trekken. Was het werk verwaarloosd, of had het stedelijk Bestuur zich ongenegen verklaard hetzelve verder behoorlijk te verzorgen, dan waren er termen geweest voor de Regering om haar oppertoezigt te laten gelden. Thans evenwel heeft er niets bestaan, dat daartoe aanleiding kon geven. Hoe het zij, nu de aanbesteding heeft plaats gehad, schijnt het Rijk te meenen regt te hebben op den bagger, die uit de Cingelgracht zal getrokken worden. Deze zaak zal dus nader een punt van overweging moeten uitmaken. Ten aanzien der afgraving van het genoemde bolwerk is heden aan Burg. en Weth. door hun gecommitteerde een concept-contract voorgedragen.

De Burg. herinnert den Raad, dat in de laatste vergadering het rapport van de Comm. betreffende het tarief voor de sluisgelden was ter tafel gebragt, en dat alstoen besloten is, om later te bepalen of deze zaak in eene vergadering met gesloten deuren, dan wel in eene openbare vergadering zoude behandeld worden. Later is over deze zaak nog een vertoog van den Minister van Binnenlandsche Zaken ingekomen. — Wordt besloten, om genoemde missive mede te deelen aan de Comm. in verband met haar vroeger rapport, en haar tevens ter secretarie neder te leggen.

Nog zijn ingekomen:

Eene missive van de verzorgers der Technische school, inhoudende het verzoek van eene hoogere bijdrage voor deze nuttige inrigting, van *f* 1000, en alzoo de bijdrage van stadswege te brengen op *f* 2000. Bestuurderen van genoemde school zijn de stad reeds dankbaar voor de ruime bijdragen hun geschonken, doch zullen haar nog meer dankbaar zijn, bijaldien zij hare bijdrage met gemeld zoo noodig cijfer zal willen verhoogen. Ter secretarie, om er op te attenderen bij de opmaking van de begrooting voor het volgende dienstjaar.

Mededeeling van Burg. en Weth. betreffende den afloop van de verkoop van den grond bij de Catharijne barrière No. 1 en 3 der perceelen zijn niet ingezet. No. 2 is door den heer *de Leur* aangekocht voor *f* 230, zijnde echter de toewijzing door het dagel. bestuur in beraad gehouden. — Burg. en Weth. stellen thans voor den genoemden verkoop niet te laten doorgaan. — Overeenkomstig dit voorstel wordt besloten.

Verzoek van de plaatselijke Comm. ter regeling van het hier te houden Taalkundig Congres, om eene bijdrage van stadswege. — Burg. en Weth. stellen dien tengevolge voor eene toelage aan genoemde Comm. te verleenen van *f* 500. — De Burg. merkt hierbij op, dat door de Comm. van financiën de vraag was geopperd, waartoe die gelden zouden besteed worden? Op welke vraag de Comm. van het Congres heeft geantwoord, dat die voornamelijk zouden worden aangewend voor het noodige locaal en voor stenographen, drukwerk, als anderzins; dat overigens aan de ontvangst der Noord-Nederlanders in België, en daarna van de Belgen te Amsterdam alle mogelijke zorg was besteed, en dat het der Comm. wenschelijk voorkwam, indien ook hier pogingen konden worden aangewend, om de ontvangst in dit noordelijke gewest aan hetgeen vroeger plaats vond zoo mogelijk geëvenredigd te doen zijn. — Conform het voorstel van Burg. en Weth. wordt besloten.

Eene voordragt van Burg. en Weth. tot af en overschrijving van eenige fondsen op de begrooting van 1853. — Ter secretarie, en de behandeling in de volgende vergadering.

Aan de orde is het Rapport van de Comm. belast met het zamenstellen van eene verordening op de broodbakkers en slijters van brood. — Die Comm. heeft rapport uitgebragt, hetwelk bereids, met de daarbij behoorende verordening, gedrukt aan de leden is toegezonden.

De heer *Voorduin* licht als lid der Comm. de voordragt nader toe.

De heer *v. Hoytema* heeft bezwaar in het beginsel in art. 5 uitgedrukt, nopens de daarbij voorgeschreven toegankelijkheid der woningen en bergplaatsen van bakkers en broodslijters, voor de beambten van policie. Hoe heilzaam dit beginsel zij, zoo is de gem.-Raad aan de *wet* gebonden. Bij de *wet* van 31 Augustus 1853 (*St.* n°. 83), door de Comm. zelve aangehaald, wordt niet in het algemeen aan den gem.-Raad het regt toegekend, te bepalen, dat de woningen der ingezetenen zullen toegankelijk zijn voor de policie-beambten, en hen vergezellende deskundigen, maar die wet verbindt deze bevoegdheid, aan de omstandigheid, dat *de zorg voor de nakoming van eenig voorschrift*, *eener plaatselijke verordening strekkende bijv. tot de veiligheid of de bescherming der gezondheid van personen*, *vereischt*, *dat zij*, *die met de uitvoering belast zijn*, de bevoegdheid bezitten, de woningen der ingezetenen huns ondanks binnen te treden. Er behoort dus *eenig voorschrift te zijn*, tot bescherming der gezondheid bijv., of veiligheid, waarvan de toegankelijkheid der woning, de handhaving moet verzekeren. *Zoodanig voorschrift* nu komt in deze verordening niet voor. Art. 1 en 3 spreken van het *plaatsen van borden*, en het *merken van wagens*; art. 2 van het *voorzien zijn van schalen en gewigt;* maar er is verder geene bepaling; strekkende tot de veiligheid, of bescherming der gezondheid van personen, welks handhaving het binnentreden der woning door policie-beambte en deskundigen, noodig maakt; zoodat naar het oordeel van den Spr., de gem.-Raad tot het invoeren van deze bepaling, krachtens de wet niet is bevoegd. Hij zal daarom gaarne de toelichting der Comm. op dit punt vernemen, of nu, of wanneer men tot de behandeling van art. 5 zal zijn gevorderd.

Den heer *Calkoen* komt het voor dat het niet anders is dan het uitvoeren en in werking brengen van maatregelen welke bij algemeene wetten zijn vastgesteld.

De heer *de Vos* zegt, dat de verwerping van art. 5 welligt het herzien van het gansche reglement zal ten gevolge moeten hebben.

De Voorzitter herinnert de leden, dat de artikelen altijd provisioneel worden aangenomen; het geheel kan men later daarom nog al of niet aannemen.

De algemeene discussiën daarmede afgeloopen zijnde gaat men over tot de behandeling der artikelen.

Art. 1. Ieder broodbakker en broodslijter is, ten gerieve der ingezetenen, verpligt, om bestendig in zijnen winkel een zwart geschilderd bord te plaatsen, waarop hij de door hem verkocht wordende broodsoorten (*en achter elke soort den prijs per gewigt van één Nederlandsch pond*) met witte letters duidelijk en voor elk zigtbaar moet aanduiden.

De heer *Calkoen* stelt voor, om achter de woorden *in zijnen winkel* te voegen »of op het voer- of vaartuig, waarin hij het brood ter verkoop aanbiedt." — Spr. meent, dat hetzelfde voorschrift toch ook op beweegbare winkels, als wagens, schuiten, als anderszins van toepassing behoort te zijn.

De heer *Bake* heeft dezelfde opmerking gemaakt, doch hij had die bijvoeging bij art. 3 willen voorstellen. — Spr. wenscht de prijzen overigens zooveel mogelijk publiek te doen maken, en stelt daarom voor, om in dit art. te voegen »om bestendig aan de straatzijde van zijn winkel, zoolang dezelve geopend is, een zwart bord, enz."

De heer *v. d. Heuvel* vraagt of de cijfers op dat bord niet zullen behooren geschilderd te zijn? Vroeger was men gewoon die met krijt op het bord te zetten, doch als men de borden buiten zal moeten hangen zal het zeker noodig zijn, dat de cijfers tegen weêr en wind bestand zijn.

De Burg. meent, dat de bedoeling is, dat de bepaalde prijs altijd de hoogste prijs zal wezen. Elk bakker heeft toch regt voor minder te verkoopen.

De heer *Voorduin* is van dit laatste gevoelen. Het eene doel der verordening is, om de minst mogelijke prijs voor de ingezetenen te verkrijgen; het andere, om den verkoop *per pond* te doen geschieden, dan is ieder overtuigd, dat hij zijn behoorlijk gewigt bekomt. Overigens zag men zoo gaarne uitgeroeid het denkbeeld, dat men, wanneer men een brood vroeg, altijd een bepaald gewigt moest nemen. — Wat de cijfers betreft; de bedoeling der Comm. is

geweest, die in krijt te stellen; vooreerst omdat de Comm. het den bakkers zoo gemakkelijk mogelijk wil maken, en alleen de ingezetenen voor bedrog waarborgen; doch ten andere de gelegenheid openlaten, om de prijzen naar tijds-omstandigheden te veranderen.

De heer *Nahuys* heeft gehoord, dat men het stellen der prijzen tot waarborg voor de burgerij heeft vastgesteld; maar als de bakker van minuut tot minuut de prijzen kan veranderen, dan acht Spr. die waarborg niet groot. Als de bakker tevens regt heeft om hooger en lager te verkoopen, zooals straks is gezegd, waartoe zal dan eene vaststelling der prijzen dienen? Bij art. 7 heeft Spr. eene beboeting aangetroffen, die dan zeker geheel nutteloos kan geacht worden.

De heer *Bake* meent, dat men zorg moet dragen, dat het publiek de prijzen van het brood kent: daarom heeft hij voorgesteld, het bord aan de deur te hangen. Wat de cijfers aangaat, men kan die op losse blokjes brengen, die men gemakkelijk op het bord kan veranderen. Hij stelt voor, om in dat art. te brengen »met witte letters op beweegbare zwarte blokjes, enz."

De heer *Boer* zegt, dat het principe der zaak is, om de meest mogelijke publiciteit te geven aan de prijzen. Elke bakker kan die stellen, zooals hem goed dunkt; het denkbeeld van gelijke prijzen is daardoor vervallen.

De heer *Calkoen* vraagt wie het zal uitmaken, of de bakker zich aan zijne prijzen houdt? Evenwel hij zal voor het art. stemmen, omdat hij meent, dat het misschien niet goed is, dat de bakkers, die immer aan eene controle gewoon waren, zoo op eenmaal geheel aan zich zelve overgelaten zouden staan.

De heer *de Vos* wil het door den heer *Calkoen* voorgestelde ook op manden en zakken, waarin het brood wordt vervoerd, toegepast zien.

De heer *Calkoen* gelooft niet, dat dit met manden uitvoerbaar is.

De heer *de Vos* stelt voor achter de woorden »voer- of vaartuig" in het amendement van den heer *Calkoen* te brengen »of andere voorwerpen."

De heer *Nahuys* stelt voor, om uit het art. te doen wegvallen de woorden »en achter elke soort den prijs per gewigt van een Ned. pond."

De heer *v. Hoytema* stelt voor, om de woorden »voor elk zigtbaar" te veranderen in: »voor het algemeen zigtbaar."

In omvraag wordt het amendement van den heer *Calkoen*, vermeerderd met dat van den heer *de Vos*, met algemeene stemmen aangenomen.

Het eerste van den heer *Bake* wordt verworpen met 11 tegen 9 stemmen. Vóór stemden de heeren *Bake*, *Hinlòpen*, *v. Dielen*, *v. Reede*, *de Vos*, *v. Lier* en *Voorduin*.

Het tweede van den heer *Bake*, aangaande de blokjes, wordt verworpen met 12 tegen 6 stemmen. Voor de heeren *Nahuys*, *Bake*, *Hinlòpen*, *v. Reede*, *de Vos* en *v. Lier*.

Het geheele geamendeerde art. wordt daarop aangenomen met 16 tegen 2 stemmen. Tegen de heeren *Schuller* en *Nahuys*.

Art. 2. De winkel van iederen bakker en slijter van brood moet van schalen en gewigt voorzien zijn, en ieder die brood op den openbaren weg ter verkoop aanbiedt, rondvent of verkoopt, is verpligt schalen en gewigt bij zich te hebben ter vóórweging van het brood aan de koopers, die dit verlangen.

De heer *Bake* wenscht het woord *schaal* in »weegschaal" veranderd te zien. — De Comm. kan zich met die wijziging vereenigen.

De heer *Schuller* stelt voor, dat de persoon, die bij de vaste kalanten brood brengt, ook eene weegschaal en gewigt bij zich mogt hebben, om het brood te kunnen voorwegen, als het verlangd wordt.

De Voorzitter kan zich daarmede niet vereenigen. Men zou daardoor geheel van de gewoonte afwijken, daar men toch in den regel noch het te huis gebragte vleesch, noch dergelijke kruidenierswaren als anderzins laat nawegen.

De heer *Voorduin* acht de woorden, »ter verkoop aanbiedt" voor genoegzaam, en reeds inhoudende het denkbeeld van den heer *Schuller*.

De heer *v. d. Heucel* vindt die zaak te omslagtig. Die zijne waar wil nawegen zal dat zelf wel doen.

De heer *Schuller* acht zijne voorgestelde bijvoeging noodig voor de consequentie in de verordening. Hetzelfde regt dat men in den winkel heeft behoort ook hij te hebben die zijn brood aan huis laat brengen.

De heer *van Hoytema* meent, dat men de formaliteiten niet moet vermenigvuldigen. Evenmin als men in de meeste huishoudingen zich het vleesch laat voorwegen, zegt Spr., evenmin zal men dat voorwegen van den bakker vergen. Ook vreest hij, dat de bakkers zich, even als in vele andere plaatsen reeds geschied is, onderling zullen vereenigen, om de prijzen te bepalen, en die dan wel genoegzaam openbaar zullen maken.

De heer *Boer* zegt, dat art. 1 reeds genoegzaam in dezen voorziet. In de winkels moet het gewigt voorhanden zijn. Hij meent dat men de beperkingen niet moet uitstrekken: ze zijn reeds groot genoeg.

In omvraag wordt het amendement van den heer *Schuller* met 15 tegen 3 stemmen verworpen. Voor de heeren *Schuller*, *v. Reede* en *de Vos*.

Art. 2 wordt daarop aangenomen.

Art. 3. De bakkers en slijters van brood zijn verpligt de manden, wagens, karren, kisten en zakken waarmede het brood wordt vervoerd met hunnen naam in olieverw duidelijk zigtbaar voluit geschilderd te merken.

Een voorstel van den heer *Schuller*, om de woorden »in olieverw" en »geschilderd" weg te laten, omdat sommige bakkers hunne namen in koperen platen op hunne wagens hebben, en zulks toch voldoende is, wordt door de Comm. overgenomen, even als een voorstel van den heer *de Vos*, om achter de woorden *kisten en zakken* te laten volgen »en andere voorwerpen."

Art. 4. De broodbakkers en broodslijters worden bij deze herinnerd aan de bij de wet van 19 Mei 1829 (Staatsbl. n°. 35) gestelde straffen op de vermenging van vergiftige of andere schadelijke zelfstandigheden in eet- en drinkwaren.

De Comm. stelt voor, om dit art. weg te laten, omdat het haar is voorgekomen, dat dit beter in de considerans kon worden opgenomen.

Art. 5. De woningen, gebouwen, werkplaatsen, winkels, magazijnen en bergplaatsen van graan, meel en brood bij de bakkers en broodslijters in gebruik, zijn voor de beambten der policie en voor de hen vergezellende deskundigen toegankelijk tot het doen van onderzoek in het belang van de gezondheid der ingezetenen.

Bovengenoemde beambten en deskundigen zijn gemagtigd om de woningen, gebouwen, werkplaatsen, winkels, magazijnen en bergplaatsen der bakkers en broodslijters ten allen tijde, des noods huns ondanks, binnen te treden, met in achtneming der formaliteiten bij art. 3 der wet van 31 Augustus 1853 (Staatsblad n°. 83) voorgeschreven.

De heer *Voorduin* verdedigt het art. tegen de opmerkingen door den heer *v. Hoytema* daartegen gemaakt, tijdens de algemeene beraadslagingen over deze verordening. Spr. meent, dat men zich hier niet moet hechten aan de doode letter der wet, zoo als die in art. 1 van de wet van 31 Aug. 1853 gelezen wordt, maar veeleer op den geest, en wel in verband met de Gemeente-wet, welke zóódanige vrijheid geeft, om de bedoelde bepalingen toe te passen, dat Spr. niet aarzelt, om voor te stellen het art. te behouden. De Commissie heeft bij het opstellen der verord. in 't bijzonder hare aandacht laten gaan op art. 150 der Gem.-wet, volgens hetwelk de plaatsel. verordeningen niet treden in hetgeen van algemeen Rijks- of Provinciaal belang is; op art. 153 der Gem.-wet, volgens hetwelk eene verordening, met de wetten strijdende aan vernietiging of schorsing onderworpen is. Daarom bevat de voorgestelde verord. geene enkele bepaling nopens een onderwerp bij art. 318 en 423 van den Code Penal, en bij de wet van 19 Mei 1829 behandeld. — De zorg van den plaats. wetgever, om aan die bepalingen door huishoudelijke maatregelen kracht en klem te geven, is hiervan geheel onderscheiden. Niet alleen is de plaatsel. wetgever gemagtigd om zoodanige praeventieve politie-maatregelen te nemen, maar zelfs is de Burg., als handelend persoon daartoe geroepen. De enkele lezing van artt. 135, 188 en 190 der Gem.-wet bevestigt dit overtuigend. Deze verordening is ten volle in overeenstemming met art. 135 der Gem.-wet, dewijl het eene verordening is »in het belang der gezondheid van de ingezetenen." De Regering moet niet wachten, tot dat er vergiftiging, ziekten, benadeeling heeft plaats gehad, ter goeder of ter kwader trouw, maar zij behoort het kwaad in zijn beginsel te stuiten. Datgene wat de Rijkswet nu verbiedt, tracht de Stedel. Regering door eene plaatsel. verordening te voorkomen, en in dat doel ligt niets strijdend met de wet.

De heer *v. Hoytema* acht de bepaling nuttig, doch hij blijft bij zijne meening, in weerwil van het gezegde van den heer *Voorduin*, dat die hier niet mag worden vastgesteld. Het is niet genoeg, dat eene *Rijkswet* iets verbiedt, of beveelt, om den Raad *bevoegd* te verklaren, *tot handhaving van zoodanige bepaling*, het binnentreden der woning te bevelen. De Raad is daartoe alleen bevoegd, tot handhaving zijner eigene voorschriften, en zoodanig voorschrift is hier niet. Het beroep op art. 135 der Gem.-wet, het krachtigste argument door den laatsten Spr. aangehaald, doet hier weinig af. Dat artikel zegt, dat aan den Raad behoort het maken van verordeningen in het belang der openbare orde en gezondheid. Maar hoe die bevoegdheid door den Raad in dit bijzonder geval moet uitgeoefend worden, leert de wet van 31 Augustus 1853. Die wet beperkt de bevoegdhetd tot het opgenoemde geval; dat geval is niet aanwezig. De Raad gaat alzoo in deze verordening, naar zijn inzien, te ver.

Bij den heer *Ackersdijck* weegt ook het bezwaar door den heer *v. Hoytema* aangevoerd; toch wenschte hij de bepaling door de Comm. voorgesteld te behouden. Hij geeft in bedenking, of het bezwaar niet op deze wijs kan worden weggenomen. Er is eene repressive wet, die straf bepaalt tegen hen die schadelijke voorwerpen in het brood gemengd hebben. Zulke bepalingen kan dus de plaatselijke verordening niet inhouden. Doch dit belet geenszins dat *preventive* maatregelen, tot afwering van het gevaar, in eene verordening van plaatselijke politie worden voorgeschreven. Hij stelt daarom een nieuw art. 4 voor, inhoudende: »Tot voorkoming van het gevaar, dat vergiftige of schadelijke zelfstandigheden in het brood voorkomen, zal voortdurend door de politie streng toezigt worden uitgeoefend over het brood dat te koop voorligt of uitgevent wordt." — Spr. meent, dat dit niet in strijd zal zijn met de algemeene wetten.

De heer *Boer* wijst nog op art. 6 van deze verord., waarin ook wel degelijk het denkbeeld doorstraalt, dat het hier om eene gezondheids-verordening te doen is, in het belang van de publieke gezondheid, en waardoor bepaald dan ook het gezegde van den heer *v. Hoytema* wordt weêrlegd.

De heer *v. Hoytema* zegt, dat het door den heer *Ackersdijck* voorgestelde, aan het geopperde bezwaar niet voldoet. Dat is geen voorschrift waarvan de handhaving het binnentreden der woning vordert, maar een policie-maatregel, die zelf in de uitvoering bestaat. In de wet van 1853 is letterlijk voorgeschreven: »indien een voorschrift zulks vereischt." Als het vorig beweren doorging, dan kon men wel politie-verordeningen maken, volgens welke de politieambtenaren bij alle burgers konden binnendringen. Spr. wil er niet langer tegenspreken, en wil afwachten of deze verordening ook vernietigd wordt. Hij heeft echter in al het gesprokene nog geen d.e minste opheffing van het aangewezen bezwaar gevonden.

De heer *Voorduin* zegt, dat art. 135 der Gem.-wet algemeen spreekt, en veel algemeener dan door den heer *v. Hoytema* is voorgesteld. De heer *Ackersdijck* heeft duidelijk uitgedrukt, wat inderdaad in de verordening reeds was opgesloten, dat was ook reeds in het oude art. 4 opgenomen. Het is, om een voorbeeld aan te halen, strafbaar, door onvoorzigtigheid iemand te kwetsen. Zal men nu geene verordening mogen maken die dit in sommige gevallen voorkomt? b. v. om te verbieden: vuurwerk af te steken, om hard te rijden, in nauwe straten tegen elkander in te rijden, enz.? Spr. gelooft, dat men, in verband met de Gem.-wet, wel degelijk praeventieve maatregelen nemen kan.

De heer *Ackersdijck* is van dezelfde meening. Even als de visch en het vleesch wil men eene keur op het brood, doch uitsluitend om nadeelige of vergiftige bestanddeelen er uit te houden, daaraan moet noodzakelijk het binnentreden van de bakkerswinkel verbonden zijn. Wat het voorstel van den heer *v. Hoytema* betreft, om namentlijk af te wachten, of de Koning de verord. vernietigd, dit keurt hij zeer af. Wanneer zij in strijd was met de wet, al mogt de Koning haar dan goedkeuren, zoude toch de regter haar niet mogen toepassen.

De heer *de Vos* stelt voor het denkbeeld van den heer *Ackersdijck* in deze bewoordingen te doen vervatten: »In het belang der gezondheid van het algemeen is het brood en de bestanddeelen waaruit het wordt bereid, van ieder bakker of slijter ten allen tijde aan het onderzoek of de keuring der politie onderworpen."

De heer *Ackersdijck* zegt, dat men het brood niet in het algemeen aan eene keuring wil onderwerpen, maar alleen waken tegen de inmenging van gevaarlijke of vergiftige bestanddeelen.

De Voorzitter hecht niet bijzonder aan het bezwaar door den heer *v. Hoytema* in het midden gebragt; hij gelooft, dat men in het belang der zaak over dergelijke zaken van minder gewigt moet heen stappen. De bakkers zijn thans gewoon aan een toezigt, aan dat toezigt wenscht Spr. hen te blijven gewennen. Hij zou welligt verder willen gaan, door b. v. te zorgen, dat zij geen paardenboonen-meel, en dergelijke zaken in het brood kunnen mengen.

De heer *v. Hoytema* acht den tijd te kort, om zoo op eenmaal over de voorgestelde amendementen te oordeelen. Hij wenschte wel, dat het amendement van den heer *de Vos* werd vermeerderd met de eerste woorden van dat van den heer *Ackersdijck*.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat het voorgestelde van den heer *de Vos* de strekking heeft, eene algemeene keuring weder in te stellen, die met de afschaffing van de broodzetting vervallen is. Hij zou het gevaarlijk vinden dat men hieraan toegaf.

De heer *de Vos* zegt, dat in het belang van de gezondheid eene keuring wordt voorgesteld; ook zijn amendement heeft geene andere strekking, dan het onderzoek of het brood vergiftige of voor de gezondheid schadelijke bestanddeelen bevat, met andere woorden of er in strijd met de voorschriften der wet is gehandeld.

Bij den heer *Calkoen* weegt het beweren van den heer *v. Hoytema* zwaar. Wat zal de politie anders opsporen, dan datgene wat bij de algemeene wet is voorgeschreven? Al het trachten om dit te ontwijken, meent Spr., kan men als mislukt rekenen. Men moet er straf op zetten, anders beteekent de aanwijzing van het delict niets.

In omvraag wordt het amendement van den heer *de Vos* met 10 tegen 7 stemmen verworpen, Voor de heeren *v. Dielen*, *v. Reede*, *v. Hoytema*, *de Vos*, *v. Lier*, *Calkoen* en de Voorzitter. (De heer *Bake* had de vergadering verlaten.)

Het amendement van den heer *Ackersdijck* wordt aangenomen met 12 tegen 5 stemmen. — Tegen de heeren *v. Hoytema*, *de Vos*, *v. Cleeff*, *Calkoen*, en de Voorzitter.

Art. 5 wordt daarop zonder omvraag aangenomen.

(*Vervolg hierna.*)

Utrecht, bij L. E. BOSCH en COMP.